

■ „Тамнава-Западно поље”

Продужени ремонт на два багера

СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА ВИРУСА

COVID-19

У ЕЛЕКТРОПРИВРЕДИ
СРБИЈЕ

МЕРЕ ЗАШТИТЕ:

Често перите руке водом и сапуном (у трајању од најмање **20 секунди**) или користите средство за дезинфекцију на бази **70% алкохола**. После прања, чесму затворите марамицом или папирним убрусом.

Избегавајте **блиски контакт, руковање и љубљење**, а са саговорницима одржавајте раздаљину.

Не дирајте очи, нос и уста неопраним рукама.

Ако кашљете или кијате, **прекријте уста и нос** надлактицом или папирном марамицом.

Често **проветравајте** просторије.

Избегавајте боравак у **затвореном простору** са већим бројем људи.

Заједно против COVID-19!

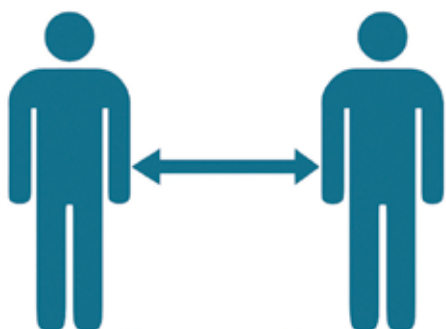

ПРЕПОРУКЕ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ:

- обавезно и правилно носите заштитну опрему
- пре уласка у пословни простор дезинфикујте руке и обућу
- држите прописано одстојање од других особа
- брините о хигијени радног простора
- обавезно обавестите непосредног руководиоца уколико посумњате на симптоме COVID-19

ЗАПОСЛЕНИ И СТРАНКЕ ОБАВЕЗНИ СУ ДА НОСЕ ЗАШТИТНЕ МАСКЕ ПРИЛИКОМ УЛАСКА И ИЗЛАСКА И ЗА СВЕ ВРЕМЕ БОРАВКА У СВИМ ПРОСТОРИЈАМА ЈП ЕПС, БЕЗ ИЗУЗЕТКА.

У наредном периоду биће пооштрене контроле ношења заштитних маски.

**Одржавајте
раздаљину**

**Избегавајте да
додируете лице**

**Перите руке око
20 секунди**

Садржај

04

из епс групе

Одржана 2. ванредна седница НО ЈП ЕПС
Све у складу са одлукама Владе Србије

08

актуелно

Површински коп „Радгјево“
Идемо даље ка северу

09

Одржан збор запослених
Рударског басена „Колубара“
Угаљ не сме стати

12

репортажа

Обучавајући нове кадрове
„Метал“ брине о својој будућности
Млади инжењери у „старој школи“

14

Годишњи ремонт у
постројењу за припрему угља
Сервисирани сви уређаји и транспортери

16

локални мозаик

Ново излетиште
у близини града
Стазе здравља

19

Сјајни резултати
наших младих математичара
Вокинци први у Србији

21

ФК „Колубара“ у
Суперлиги Србије
Сан постао јава

22

временов

За душу песника
Владислава Живковића
Шики

Положен камен темељац за ХЕ „Бук Бијела“

ЕПС и ЕРС заједно до зелене енергије

06

„Тамнава-Западно поље“

Продужени ремонт на два багера

10

И „глодар 7“ добио
кратак предах у јуну

Гланцање пред коповске дубине

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ.
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

В. Д. ДИРЕКТОРА: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић,
РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Наталија Живковић, РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНТЕРНУ КОМУНИКАЦИЈУ: Ана Павловић,
ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, УРЕДНИК ФОТОГРАФИЈЕ: Милан Цвијетић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазаревац,
ТЕЛЕФОНИ: 011 785 5086, 785 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB SITE: www.rbkolubara.rs, НАСЛОВНА СТРАНА: Александар Рашин,
ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: „Комазец“ д. о. о. Инђија, ТИРАЖ: 3.500
Први број листа РБ „Колубара“, под називом „КОЛУБАРА“, изашао је из штампе 24. септембра 1960. године. Од 15. новембра 2017. носи назив „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

Све у складу са одлукама Владе Србије

На 2. ванредној седници у новом сазиву Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ донео је одлуку о измени трогодишњег плана пословања 2021-2023. године, првенствено због измене броја запослених. ЕПС је закључком Комисије за нова запошљавања Владе Србије добио сагласност за пријем у радни однос нових запослених. ЕПС ће тим закључком имати могућност да се 420 запослених из ПРО ТЕНТ, који су и до сада били ангажовани у електропривреди, прими у стални радни однос у ЕПС-у, првенствено у производњи.

Друга измена ЗПП односи се на финансијски резултат, јер су се цене електричне енергије

на тржишту промениле, те су повећани и приходи и расходи за по три милијарде динара. НО ЈП ЕПС је донео и одлуку о именовању Комисије за ревизију, сходно законским одредбама, и за председника ове комисије изабран је нови председник НО и независни члан проф. др Јован Деспотовић.

Чланови Надзорног одбора упознати су са информацијом о статусу пројекта завршетка изградње термоелектране „Колубаре Б“ и обавештени су о допису потпредседнице Владе Србије и министарке рударства и енергетике да није могућа даља реализација пројекта ТЕ „Колубара Б“.

– Желим да НО подсетим на чињеницу да је ЕПС све кораке

спроводио у складу са одлукама Владе Србије и Министарства рударства и енергетике, као и да је ТЕ „Колубара Б“ замена за капацитете који ће се ускоро гасити и да ће Србија 2024. године остати без капацитета за производњу базне електричне енергије – рекао је Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС.

Члан НО проф. др Александар Гајић нагласио је да је НО заобиђен при доношењу ове стратешке одлуке. Гајић истиче да ЕПС развија пројекте за

коришћење обновљивих извора енергије, али су ти капацитети нестабилни.

– Поставља се питање како у периодима када ОИЕ капацитети не раде обезбедити електричну енергију осим увозом – рекао је Гајић.

Председник НО проф. др Јован Деспотовић истакао је да чланови НО у овом периоду треба максимално да се укључе у сагледавање правца развоја ЕПС-а у будућности.

Р. Е.

■ Годишњица ХЕ „Ђердап 1“

Импресивни резултати 49 година производње енергије

Хидроелектрана „Ђердап 1“ навршила је у мају 49 година од пуштања у рад пуном снагом свих шест агрегата. Највећа хидроелектрана у систему „Електропривреде Србије“ агрегатима инсталисане снаге 1.121 MW у просеку годишње произведе 5,5 милиона MWh чисте зелене енергије. У мају се традиционално обележава завршетак градње објекта и за годишњицу су сумирани производни резултати.

– Укупно шест снажних генератора инсталираних у машинској хали за 49 година рада испоручили су потрошачима 278.380.179 MWh – рекао је Радомир Митровић, директор ХЕ „Ђердап 1“. – Колико се овде добро радило илуструје и податак да је план производње премашен у чак 37 година рада електране.

Рад хидроелектрана условљен је дотоком воде и захваљујући стручном управљању из Дунава је увек извлачен максимум. Правилно управљање воденим ресурсом је од суштинске важности за остварене резултате које

постиче ХЕ „Ђердап 1“. Годишњама уназад систем управљања у електрани усавершен је са већом синергијом између рада, одржавања и хидролошких активности, као и у интеграцији са преносним системом. То је омогућило овом делу ЕПС-а да

обезбеди високо место погонске спремности и поузданости производње енергије.

– Да би ХЕ „Ђердап 1“ наставио континуитет производње зелене енергије максималном ефикасношћу и допринео одрживом развоју енергетске стабилности у Србији, безбедност објекта и акумулације је стратешки циљ свих запослених на овом објекту. Овакви објекти треба да трају сто година и више и сасвим је сигурно да можемо гарантовати потпуно сигурну производњу енергије у будућности и све друге обавезе. У овој години имамо задатак да завршимо адаптацију бродске преводнице, да наставимо ревитализацију последњег агрегата, обавимо планиране ремонте и све остале активности – истакао је Митровић.

Р. Е.

ЕПС и ЕРС заједно до зелене енергије

Пологањем камена темељаца почела је реализација пројекта изградње хидроелектране „Бук Бијела“ на Дрини, код Фоче, заједничког пројекта „Електропривреде Србије“ и „Електропривреде Републике Српске“.

Поред председника влада и министара енергетике и рударства Србије и Републике Српске, камен темељац су поставили и Милорад Грчић, в. д. директора ЕПС-а, и Лука Петровић, в. д. генералног директора ЕРС.

ХЕ „Бук Бијела“ је део пројекта изградње три хидроелектране на Дрини укупне снаге 211 мегавата, вредног око 520 милиона евра. Пројекат ће реализовати заједничко предузеће ХЕС „Горња Дрина“ у којем ЕПС има 51 одсто власништва, а ЕРС 49 одсто.

– Градња ХЕ „Бук Бијела“ на Дрини представља нови почетак у односима Србије и Српске, али и целог региона, те показује како се заједнички ради у интересу будућих генерација које неће познавати границе за рад, капитал, пројекте и опстанак. Ово је пројекат који отвара

много друга врата и могућности. Надам се да ће до краја првог квартала 2022. бити озваничен почетак градње и још једног великог пројекта – аеродрома Требиње или аутопута до Бијељине – рекла је Ана Брнабић, председница Владе Србије.

Председник Владе Републике Српске Радован Вишковић рекао је да овај пројекат значи живот, повезивање, опстанак и просперитет.

– Поносни смо што градим ову хидроелектрану заједно са Србијом, на велико задовољство

свих грађана Републике Српске и Србије. Оспоравања пројекта попут овог немају основа јер је реч о веома значајном подухвату. Дрина није ни испред ни иза нас, ово није државна граница, ово је искључива надлежност Републике Српске. Пројекат три хидроцентрале намеће нам се као обавеза за наредни период. Да радимо, градим, повезујемо – рекао је Вишковић.

Министарка рударства и енергетике Србије Зорана Михајловић рекла је да ће радови на изградњи ХЕ „Бук Бијела“ бити

завршени пре рока, за четири године, уместо за планираних шест година.

– Дрина је река свих нас, она нас спаја и никада не раздваја. Данас почињемо радове и завршићемо их пре рока. Уверена сам да ово неће бити једина хидроелектрана коју ће Србија и Република Српска заједнички градити. Дубоко верујем да ћемо за четири године поново бити овде када хидроелектрана почне производњу електричне енергије – рекла је Михајловићева.

Министар енергетике и рударства Републике Српске Петар Ђокић рекао је да почетак градње ХЕ „Бук Бијела“ грађани Републике Српске, али посебно становници Фоче и Подриња чекају више од 40 година и захвалили руководству Србије за подршку коју пружа Републици Српској.

План је да снага ХЕ „Бук Бијела“ буде између 93,5 MW и 114,5 MW, са пројектованом годишњом производњом до 355 GWh. Цео пројекат „Горња Дрина“ предвиђа и изградњу хидроелектрана „Фоча“ и „Паунци“.

Р. Е.

■ Потписан анекс меморандума о разумевању

ЕПС и мађарски МВМ унапређују сарадњу

Електроенергетске компаније Србије и Мађарске „Електропривреда Србије“ и МВМ потписале су анекс меморандума о разумевању којим изражавају спремност да даље развијају сарадњу и размењују искуства и стручна знања.

Документ су потписали Милорад Грчић, в. д. директора ЈП ЕПС, и Золтан Силађи, директор за регионални развој пословања МВМ, након

11. заседања Заједничке комисије за економску сарадњу између Србије и Мађарске.

Анексом меморандума из јуна 2020. године је због издвајања „Електродистрибуције Србије“ из система ЕПС-а, усклађена листа пројеката које компаније даље желе да заједнички проучавају уз могућност примене.

– Сарадња две државне енергетске компаније јача све боље економске и политичке односе Србије и Мађарске, у

складу са визијом и политиком председника Србије Александра Вучића. Овим меморандумом отварамо могућности да ЕПС и МВМ сарађују на пројектима развоја хидроенергетских

капацитета и коришћења осталих обновљивих извора енергије, као и на заједничком наступу на регионалном тржишту електричне енергије – рекао је Грчић.

Р. Е.

Овогодишња инвестициона оправка на линијама угљеног система одвија се према плану. „Глодар 5” након детаљног прегледа и сервиса враћен у производњу крајем маја, послови на „ведричару” и „глодару 1” настављени и током јуна

Продужени ремонт на два багера

Ремонт на линијама угљеног система „Тамнава-Западног поља” традиционално је почео 10. маја, а ове године планирано је да, од три багера на којима се ради, само један – „глодар 5” – буде завршен и враћен у производњу у уобичајеном року, до краја тог месеца. Тај план је и остварен, а за преостала два предвиђен је продужени ремонт, па ће се „глодар 1” на радне задатке вратити половином, а „ведричар” крајем јуна.

– Радови на „глодару 5” су завршени и он је производњу почео 31. маја, дан пре планираног рока. Нешто раније кроз инвестициону оправку прошао је „глодар 4”, једини

багер који је од почетка ремонта радио на угљу. У почетку је између друге и треће линије чистио угаљ, како би могао на другој линији да започне селективан рад и обезбеди одређене количине угља – рекао је Предраг Илић, управник копа.

За време ремонта, Рударска служба је средила транспортере и померила траке. Транспортер СУ 4 је комплетно сређен, стара траса је растурена, а нова постављена. Према речима Илића, померене су трасе прве три линије, а исто ће урадити и на четвртој, која чека „ведричар”.

– Замена траке на транспортеру М1 је један од већих послова које смо урадили јер је на њему сада целом

дужином постављена нова гума. Снабдевање копа новом гумом неупоредиво је боље него раније, па са тим нема проблема и имамо услове да све трасе комплетно средимо. Уз то, веома сам задовољан количином отвореног угља. Уз податак да оба јаловинска система добро раде и да ћемо до зиме отворити још један фронт на угљу, то улива сигурност да ће производња лигнита са овог копа бити обезбеђена – додао је Илић.

Значајне послове везане не само за ремонт већ и за наредни период започела је Служба електроодржавања „Западног поља”. Њен управник Душко Дражић објаснио је да је екипа радила редован ремонт

и пратила машинске радове јер је 2015. године, после поплаве, угљени систем ревитализован новом електроопремом. Од тада је задатак запослених да то сачувају добрим одржавањем и редовним проверама.

– Желимо и да систем унапредимо и да сви багери на угљеним линијама добију бежичну радио-блокаду. Тиме ће бити избегнути организациони застој, јер неће више бити пребацивања блокадног кабла са кутије на кутију. У наше нове системе тај сегмент је уграђен, али смо у процесу ревитализације сами почели да га примењујемо и на угљу. Набавка потребне опреме спорије се реализује, али када

будемо имали све потребно, посао ћемо завршити у склопу будућих сервиса – објаснио је Дражић.

Од великог значаја за оба копа у западном делу РБ „Колубара“ биће завршетак нове трафостанице. Изградња објекта је при крају, али се чека и окончање радова на 35 киловолтном далеководу, планирано за септембар. Према речима Дражића, током претходних пет година угљени системи су се брзо померали и све су удаљенији од постојеће трафостанице „Монтажни плац“. Тренутно се на овим системима користи 10 напојних каблова дужине по четири километра. Са новом трафостаницом дужина тих каблова биће смањена на по 500 метара. Користи ће бити вишеструке – уштеда у каблу, лакше одржавање, мањи пад напона и мање застоја. Позиција нове трафостанице омогућује напајање и великог броја машина на суседном копу.

Продужени ремонт „ведричара“ до краја јуна биће најважнији посао за запослене са „Западног поља“ и из „Метала“. Шеф трећег и четвртог БТД система Давор Стаменковић истиче да су радови продужени јер је одлучено да се овога пута на багеру ради куглична стаза. Конкретно, реч је о мењању подливке на стази којом се крећу кугле.

– То је захтеван посао, потребно је видети шта може да остане од старе стазе, а да се на новом делу уради подливка. Планирани радови на венцу на стази, ојачавање ланца, замена ведрица, на погонима спуштања и подизања витлова су уобичајени послови, раде се сваке године. Мањи сервис на „бандвагену 4“ који обично ради уз ведричар, одвија се упоредо са ремонтом – објаснио је Стаменковић.

Када је реч о померању транспортера, на ред чека само још У6. Један део посла је урађен, односно померена су утоварна колика и расподелна станица на којој ће се мењати трака и радити превојни бубањ. На овом транспортеру очекује их прерада споја, с тим што због његовог продужетка мора да се дода део траке у дужини од 15 метара.

Променљиво време са честим падавинама не ствара много невоља на угљеном систему. Плац и приступни путеви су на угљу, па благо није проблем. Ипак, запослени носе велики терет трудећи се да све заврше на време.

На „глодару 5“ редован годишњи ремонт радила је „Монтажа“, организациони део „Метала“. Задужен за надзор над машинским делом посла на најмлађем роторном багеру са „Западног поља“ био је Ненад Ненадовић од којег смо сазнали да су на машини урађени најбитнији сервисни послови. Највећи захват спроведен је на редуктору кружног кретања горње градње. Лоше стање тог дела захтевало је да буде комплетно ревитализован у „Металу“. Радило се и на виталним деловима багера: на радном точку су замењене траке и ролне, и сервисан је комплетан транспорт на којем су урађени колски слогови.

Сарадњом је задовољан и Горан Степановић из „Монтаже“, нарочито јер су радови завршени у предвиђеном року. Напоменуо је да у ремонту на угљеном систему има много посла, јер је за најважнији период године – зиму, потребно да се уз Дробилану среди и велики број багера.

М. Димитријевић

Будућност је у бежичном систему

Систем за хомогенизацију у одређеној мери заступљен је на „Западног поља“. Велики број машина захтева и да оптичка мрежа која прати рад овог система буде раширена, а због услова на копу лако долази до њеног оштећења.

– Зато се трудимо да оптичку мрежу за хомогенизацију модификујемо како би радила бежично. Али и за то нам је потребна опрема. Од ове инвестиционе оправке три линије на угљу ће бити укључене у систем, а за четврту морамо да сачекамо испоруку опреме. Ако у међувремену реализујемо бежичну варијанту, онда ћемо на свим багерима прећи на њу – рекао је Душко Дражић, управник електроодржавања „Тамнава-Западног поља“.

Ненад Ненадовић, Предраг Илић и Горан Степановић

Идемо даље ка северу

Током реконструкције система планиран је и мини-ремонт багера и одлагача, што ће допринети поузданости даљег напредовања рударских радова

Крај маја на Површинском копу „Радљево“ обележила је реконструкција система, којој су претходили други послови важни за напредовање и развој новог копа – завршено је откопавање до задате границе копања, у зони од трафостанице „Каленић“ према југу, односно до зграде у којој је смештено сменско особље на „Тамнава-Западном пољу“.

Реконструкција система обухватила је монтажу нове траке, односно пребацивање одлагалишне траке на нови положај, у укупној дужини од 690 метара. Поред тога, трака У-3, која је остала на старом положају, скраћена је за око 70 метара. Етажна трака Б-14 је комплетно демонтирана и пребачена на северну страну, тако да њена тренутна дужина износи око 800 метара. Запослени на копу сада су окренути планираном ремонту багера и одлагача, током којег би требало заменити полумесец, сливник и тркач на одлагачу, али и проверити остале функције багера.

– Након што то буде завршено, план је да багер уђе у део ка северу, односно од трафостанице „Каленић“ према монтажном „плацу 2“, познатијем као „немачки“, и

Задовољни производним резултатима

У првој половини ове године, према Петковићевим речима, није било већих проблема у производњи.

– Копало се према оперативним плановима, ишли смо у висинске и дубинске блокове, ширили смо се. Напредовали смо ка западној страни, с тим што смо радили неке продужетке да бисмо дохватили ту јужну границу, али све је ишло својим током. Производња је била на задовољавајућем нивоу, у просеку на планираних 400.000 кубних метара јаловине. Све је у суштини зависило од динамике копања, јер смо били у ситуацији да на сваких неколико дана радимо продужетке, што нам је одузимало доста времена. Траса је била добра, тврда, нисмо имали проблема са потањањем багера, што је најбитније – рекао је Петковић.

почне са копањем тог дела по задатим нивелетама и до границе копања, како је и предвиђено планом. Пре тога неопходно је иселити сву опрему која се тренутно ту налази. У међувремену, послови на изради новог монтажног плаца величине пет хектара иду својим током. Запослени у „Колубара-Грађевинару“, који су на овим пословима ангажовани од фебруара, раде свој посао одлично. Они су задужени и за радове око северне обилазнице, која ће заменити постојећи асфалтни пут. Рок за завршетак ових послова је годину дана, а очекујемо да ће, сходно динамици извођења радова, северна обилазница бити пуштена у рад већ крајем године – изјавио је за наш лист директор копа „Радљево“ Владимир Петковић.

Р. Лазић

Инфраструктура

Пројекат за изградњу новог монтажног плаца урадио је ОЦ „Пројект“. Предвиђена је уградња одређених врста подлога које ће бити гарант квалитета. Према садашњим плановима, на том плацу ће бити монтиране погонске станице и чланци, односно делови транспортера, док ће багер бити монтиран на монтажном плацу „Тамнава-Западног поља“, према већ утврђеној траси његовог кретања.

Када је реч о инфраструктурним објектима, урађен је предлог пројектног задатка за изградњу зграде Дирекције ПК „Радљево“, а даља одлука је на стручној комисији. Креће се са израдом пројектног задатка за изградњу машинске и електро радионице за овај коп, како је и предвиђено главним рударским пројектом.

Угаљ не сме стати

Председник Синдиката „Колубара“ у име радника изразио незадовољство предлогом да се размотри заустављање градње Термоелектране „Колубара Б“

На плацу будуће Термоелектране „Колубара Б“, у Каленићу, у организацији Синдиката РБ „Колубара“, 24. маја одржан је велики збор запослених. Повод окупљања, како је навео Миодраг Ранковић, председник Синдиката РБ „Колубара“, био је захтев Министарства рударства и енергетике упућен руководству ЈП „Електропривреде Србије“ да се обуставе све активности везане за изградњу „Колубаре Б“. Скупу су, поред радника „Колубаре“, присуствовали и рудари из Костолца, као и запослени у ТЕ „Никола Тесла“ из Обреновца.

– Окупили смо се на месту на коме су наши очеви ударили прве темеље за ову термоелектрану, у време када је угаљ називан црним златом. У протеклих година дана наш угаљ је – прљави лигнит, и то нећемо дозволити. Угаљ ће и даље служити и биће гарант сигурности за наш систем, јер без њега нема струје – рекао је Ранковић, наводећи да је конкретан повод за одржавање збора писмо у којем се помиње стратегија развоја енергетике која подразумева

затварање термоелектрана у периоду од 2021. до 2030. године.

Председник Синдиката РБ „Колубара“ додао је да се уклапање Србије у нормативе Европске Уније у области енергетике, који предвиђају да се у периоду од 2040. до 2050. године постепено смањује употреба угља као сировине за производњу струје, мора извршити опрезно, и у складу са нашом економском ситуацијом.

– Хидроелектране „Ћердап“ и „Бајина Башта“ у овом моменту дају максимално тридесет одсто електричне енергије потребне нашој земљи. Говори се о повећању соларних и гасних капацитета, али све то тражи велика улагања које ће спасти на терет грађана Србије. Па опет, та енергија зависи од временских услова, и ту нема сигурности. Ми свих ових година из сопственог извора обезбеђујемо сировину за довољне количине струје – истакао је Ранковић.

Он је додао да је ово кључан моменат не само за све запослене у Рударском басену „Колубара“, него и за све раднике издвојених предузећа, али и за целу Србију.

– На нашу фирму је, према неким проценама, егзистенцијално ослоњено око 200.000 људи. Молим грађане да схвате озбиљност овог момента, јер овде се не бране само наша радна места, него цела Србија – рекао је он.

Председник Синдиката подсетио је да је пројекат изградње Термоелектране „Колубара Б“, која би, према студијама, била најекономичнија у Европи, усклађен са отварањем новог капацитета Рударског басена „Колубара“ – Површинског копа „Радљево“.

– Угаљ са тог копа директно би тракама долазио у ову термоелектрану, што је огромна економска уштеда и повећање ефикасности система. Рудари знају колико то повећава сигурност производње у зимским условима – рекао је Ранковић.

Срђан Алимпијевић, представник запослених у Надзорном одбору ЈП ЕПС, рекао је пред окупљенима да су инжењери раније, као струка, надлежнима упутили писмо којим доказују да угаљ јесте и треба да буде црно злато, као што је и био.

– Способни смо да уградимо савремене филтере и прилагодимо нове капацитете нормама Европске уније, и то би било много јефтиније решење него било шта друго. Угља има за наредних 40 година, и докле год га имамо, треба да копамо. Угаљ не сме стати – рекао је Алимпијевић.

Окупљенима су се обратили и представници Синдиката ТЕ „Колубара“ у Великим Црљенима и Синдиката „Костолца“ изражавајући своје незадовољство предлогом да се, док се један део термокапацитета гаси, заустави изградња нових.

Р. К.

Ослонац у наредних 30 година

Ми немамо ништа против тога да се у будућности граде и нови, из других извора снабдевани капацитети, али угља има довољно, и он мора да буде ослонац Србије у наредних тридесет година – рекао је на крају збора Миодраг Ранковић.

Гланцање пред коповске дубине

Захваљујући одлично урађеној прошлогодишњој инвестиционој оправци багер је без проблема одговорио на све изазове којих протеклих месеци није било мало. Овога пута раде се стандардни сервиси, након којих га чека спуштање 150 метара у дубину копа

Половином јуна, у моменту када их је само пар дана делило до почетка инвестиционе оправке, посетили смо БТУ систем источног дела Рударског басена „Колубара“. Нисмо могли изабрати бољи тренутак јер су се поклопила чак три коповска „света грала“ – стабилна производња угља, дивно време и близина ремонта. Све то гарантовало је мало опуштенију атмосферу у којој смо, осим о пословима, добили прилику да говоримо и о коповском животу.

БТУ систем чине две линије: прва са „глодаром 7“, бандвагеном и 12 трака, на челу са Драшком Јефтићем, и линија са багером Ц700, бандвагеном и три траке коју води Вељко Илић.

Драшка Јефтића затекли смо како организује послове у вези са изградом монтажног плаца. Како објашњава, после заустављања „глодара 7“, сви расположиви људи из осталих смена, заједно са помоћним

радницима из Припремних радова, биће задужени за чишћење багера. Потом следи прање и предаја „Металу“ који, као и увек, реализује његов ремонт.

– Осим захвата на багеру, на систему овога пута нема крупних послова. Имамо пар скраћења трака као и радијалних померања, демонтажу једне комплетне станице и доста замена ролни на систему. Оно што је више него очигледно јесте да нам багер никада није био упрљанији – био је толико упуслен, и уз чињеницу да имамо само два помоћна радника у посади, нисмо стизали да га очистимо – каже Јефтић.

На питање како се „седмица“ показала у протеклих неколико месеци, тачније од Сретења, када је ступила на ову позицију, Јефтић је сликовито одговорио – каже да се у Вреоцима, док су копали тврди угаљ, обавезно чула јака бука, буквално лупање док се не формира рез, односно док се не усеку кашике. Сада се багер не чује, јер је овде угаљ мекан. Питали смо да ли је то добра, или лоша вест.

– Ово је угаљ на врху, биће ту доброг угља, само морамо добро да заронимо, јер идемо 150 метара у дубину – објаснио је Јефтић.

Драган Павловић, машински инжењер БТУ система, подсетио нас је да је прошле године ремонт на багеру урађен одлично што се, уосталом, видело и по томе шта је све без проблема претуррио преко главе од тада, укључујући и транспорт од 12 километара за десет дана.

– Од већих послова, овога пута заменићемо мали куглбанд траке 2, јер је правио проблеме због заводњености материјала. Све остало су стандардни послови: задизање појединих гусеничних

парова, замена папуча, тркача, ролни багера, завеса, контрола лежајева, редуктора као и репарација појединих редуктора у радионици. Потребан нам је нови комплет кашика које је требало да добијемо још прошле године, јер су ове доста старе, и варене су и регенерисане много пута. Изгубиле су и геометрију, не захватају исто, па точак више трпи – објашњава Павловић.

То што је ремонт багера одлично урађен прошле године, дало им је прилику да се током ове инвестиционе оправке мало више посвете бандвагену. На њему ће бити демонтирана оба редуктора кружног кретања, због проблема које је изазвало често пуцање завртњева.

– Да бисмо то санирали, морамо да их скинемо. Заменићемо и погонски бубањ траке 1, која одскоро даје назнаке да није у реду, скинућемо један редуктор транспорта и заменити семеринг услед цурења уља. Наравно, мењаћемо и папуче и ролне. Надам се да ћемо успети да урадимо све што смо планирали. Ремонт већим делом реализује „Метал“, уз подршку машинског одржавања система, као и радионица машинског одржавања Поља „Е“ – истакао је Павловић.

Раде Ерић, електроинжењер БТУ система, искрено нам је рекао да су његове колеге из електроекипе поприлично разочаране јер је изостао дуго очекивани капитални електроремонт, који би значајно уградњу потпуно нове опреме. Тако ће овога пута бити урађен стандардни електросервис. Скидају електромоторе које је група за вибродиагностику снимила и означила као спремне за репарацију, прегледају електромашине и мењају оштећене каблове. Једино што је Ерић навео као проблем

Део посаде „глодара 7“

који се још увек решава јесте осветљење багера, односно набавка репроматеријала за расвету.

– Пре месец дана преузели смо траке које су биле под управом Поља „Б/Ц“, тако да смо добили додатне електричаре. Након ремонта очекујемо још појачања, јер смо задужени за 12 трака, велика је дужина у питању, па

Багер злата вредан

На одвојеној линији БТУ система ради багер Ц700, односно „глодар 3 – мали“, деценијама водећи угљени багер Поља „Б/Ц“. Са својих 539 тона најмањи је багер у „Колубари“, али капацитетом не заостаје за великим багерима – занимљиво је да му је теоретски капацитет за само 1.000 кубних метара по часу мањи од „седмице“. Уз невероватну могућност транспорта, овај сјајан багер је прошао малтене на стотине километара. Један у низу био је и транспорт почетком маја, када је добио своју линију на БТУ систему. Тада је прешао четири километра до нове позиције, такозване угљене греде, на којој раде са три траке, а касније ће им се придружити још једна станица како буду ишли у продужетке.

Што се тиче ремонта који их очекује, руководицац ове БТУ линије Вељко Илић каже да неће бити неких обимнијих послова, с обзиром на то да је ремонт краћи од 20 дана. Такође, и капитална инвестициона оправка у 2020. допринела је да багер буде у доброј форми.

– Проверићемо клипове на радном точку и на траци 2, као и транспортере. Од ситнијих делова очекује нас замена кашика и трака на багеру и траке 1 и 2, али неких озбиљнијих интервенција не би требало да буде. Планирано је да скинемо кабину багеристе, међутим, „Елмонт“ не би могао да је заврши у року који нам је дат, тако да ћемо је репарирати сопственим снагама на лицу места колико будемо могли. Што се тиче „банда“, ту ће бити урађен сам клип који је проблематичан – рекао нам је Илић.

је добро да имамо неку резерву у људству, да можемо лакше да организујемо посао у сезони годишњих одмора – каже Ерић.

Чини се да нас је овога дана срећа пратила на сваком кораку. Тако смо у кабини посаде затекли и оне који су пословично увек на терену и у пословима, па смо искористили прилику која се не пропушта – да и са њима поразговарамо.

Далибор Станар је планир-мајстор чувен по томе да своје радно место испред багера не напушта скоро никад.

– А и како бих, када има толико тога о чему водим рачуна? Пази „глодар“, „банд“, кабал на банду, чувај људство, јер немају сви исто искуство, види машину, обиђи трасе. На све ово, како нема довољно помоћних радника, помажем и у чишћењу багера. Лоши су услови, нарочито је ноћу тешко. Али опет, стижем све, мора да се ради, од овога сви живимо – наглашава Станар.

Ц700 у доброј форми

Горан Јовановић и Стефан Илић, већ неколико пута поменути једини помоћни радници на багеру су, да кажемо, „момци за све“. Причају да је сваког дана пуно посла, вуку каблове, помажу браварима. А због лошег материјала багер се брзо прља, па је чишћење посао који их сваког дана чека. Кажу да је тешко, али да су навикли. На питање које им годишње доба најтеже пада, заједно су уз осмех одговорили да је свако исто, најважније је да нема кише.

Никола Ранковић и Дарко Николић су млади бравари који се још обучавају на овом послу. Уз старије колеге уче сваког дана и оно основно, како да сачувају себе и друге. Тврде да је посао некада тежак, некада лак, али да се углавном труде да се што пре обуче самосталном раду, који им по причама старијих, не гине – да могу сами да замене све, и ролну и траку.

Посетили смо и Жељка Станковића, багеристу који овај посао обавља 12 година, а прошао је цео коповски пут до њега. Бити багериста на „седмици“ је најтеже не само због стреса производње већ и једног сасвим практичног разлога. Наиме, кабина је везана за точак, па осећа сваки потрес и вибрацију током рада. Како рече, када су лошији зуби машине, не можеш ни сок да попијеш.

– Сада смо изненађени како овде копамо мирно, не чујеш багер уопште. Данас радимо у идеалним условима, проблем је када пада киша јер се доста слива у коп – каже Станковић уз осврт на очекивани ремонт током којег ће, заједно са колегама, и у самој кабини обавити неке стандардне послове, уз обавезну замену фотеље.

Наш саговорник је искористио прилику да још једном истакне одличну сарадњу са колегама. Каже да сви, од шефа система до помоћних радника, функционишу као породица, јер се помажу и чувају једни друге.

Д. Весковић

Захвални на прилици да, без обзира на претходно искуство, прва стручна знања стичу у једној од најбољих машинских фирми у региону

Просечна старост радника у „Металу“ је преко 50 година и већ годинама се говори о томе да су потребни свежи, млади кадрови којима би искусне колеге могле да пренесу своје драгоцено искуство, стицано годинама. За тај трансфер знања потребно је и време, јер је мајсторима, а посебно инжењерима, који носе и већу одговорност, потребно између пет и 10 година да постану самостални у обављању свог свакодневног посла.

■ Проследити, а не пензионисати знање

Осим знања и дугогодишњег искуства, посебан зачин свих стручних обука зове се импровизација – добро позната моћ сналажења и изналажења решења онда када делује да је проблем нерешив. „Метал“ је увек био ту као јак ослонац, пресудан фактор подршке производње „Колубаре“, а запослени верују да ће тако бити у будућности и да ће бити пронађен начин да се знање проследи на нове генерације, уместо да буде пензионисано.

Решили смо да боље упознамо младе кадрове, који у „Металу“ имају око две године радног стажа. Реч је о осам инжењера машинства и једном инжењеру електротехнике. После разговора са њима, било је очигледно да су ови млади насмејани људи донели нови полет и енергију. Њихов долазак подигао је и мотивацију старијих колега који су, на неки начин, стављени пред изазов након много времена, јер је последњи пријем младих инжењера био поодавно.

У случају Олге Недељковић из околине Мораваца, села близу Љига, занимљиво је да она има 33 године – онолико колико стажа има Драган Бајић,

■ Стефан Бабић, Олга Недељковић и Вељко Токалић

колега који је био задужен да јој помогне да ухвати прикључак са пословима. Олга је пре „Метала“ радила у једној ливници у Љигу, где је била контролор квалитета. Сада је распоређена на позицију технолога за машинску обраду у тиму за регенерацију, у оквиру Техничке припреме Погона за производњу и регенерацију. Она свакога дана помаже старијим колегама учећи посао од њих и истиче да је захвална на добијеној прилици да напредује. У фирми се, наравно, поред формалне, поштује и незванична хијерархија, тако да је ствар престижа да те старије колеге похвале. Олга је мајка двоје деце, али без обзира на породичне обавезе свакога дана путује на посао и долази расположена и орна за рад.

Њен колега, такође технолог из исте службе, Лазаревчанин Вељко Токалић дошао је у

„Метал“ вођен интересовањем за основама машинства јер је радећи у другим фирмама схватио да му недостаје искуство на самом терену.

– Не може се радити пројектовање ако не знаш како се неки део црта, изводи и монтира на самом терену. Без таквог искуства, сам пројекат је нека идеална слика која није реална и не поклапа се савршено са оним са чиме се инжењери и мајстори у пракси сусрећу – објашњава Вељко и додаје да је потпуно сигуран да је са својих 27 година овде добио управо то што му је у професионалном смислу недостајало. И даље се свакодневно сусреће са новим пословима, али управо је то оно што му се допада.

– Учимо од „старе школе машинства“, која је јединствена у Србији – истакао је.

■ Обучавајући нове кадрове „Метал“

Млади инжењери „старој“

■ Данијела Ковачевић и Ивана Јанковић

У оквиру те школе не савладава се само одржавање и ремонт машина него и неговање међуљудских односа. Сви ови млади људи искористили су прилику да истакну како су лепо дочекани на новом послу, како су на свако питање добили одговор, а код сваке препреке помоћ. Све одаје утисак да се на њих чекало и да су их колеге прихватиле на прави начин. Остаје још само да већина добије посао за стално у „Колубари“, пошто су запослени преко ПРО ТЕНТ-а.

У даљем разговору сазнали смо и да се међу младим машинцима нађе и понеки певач, кога понекад питају да ли боље пева или обнавља челичне конструкције за багере. Стефан Бабић из Великих Црљена често се сусретао са оваквим шалама али, каже, својим радом доказује да је добар инжењер – подједнако добро му иде и једно и друго.

ади њери у ШКОЛИ“

Пре „Метала“ био је запослен у „Грађевинару“, где је, како каже у шали, био све: од курира до инжењера, али је стекао велико искуство са различитим људима. Његови родитељи раде као бравари у „Металу“, тако да је на неки начин наставио породичну традицију.

■ Ургентни центар за машинске бољке

Попричали смо и са две инжењерке које стичу прва искуства у оквиру Центра за стручне послове. Једна од њих је током студија постала мама и, иако су многи мислили да неће успети да заврши факултет, Данијела Ковачевић их је демантовала. Можда јој је требало мало више времена да ова два велика животна задатка избалансира, али када је коначно успела, запослила се у Основној школи „Дуле Караклајић“, као

■ Милош Лазић, Милица Павловић, Урош Бишевац и Никола Кркић

наставник техничког образовања, и рачунарства и информатике. Ипак, убрзо је прешла у „Метал“ где је, каже, задовољнија, јер заиста воли своју струку. Данас се бави набавком материјала, одређивањем спецификација, пуштањем налога у производњу и сличним задацима.

Њена колегиница из Центра Ивана Јанковић бави се другом врстом посла. Она је конструктор у оквиру Пројектно-конструктивног бироа. Посао јој почиње анализом и снимањем машинског дела, односно конструкције – углавном са терена, а затим следи израда документације, која се предаје на даљу разраду. Ивана је пре овог посла годинама радила као трговац и посебно је поносна на то што се у „Металу“ прилика пружа и онима који немају раније искуство у оквиру струке.

Након разговора са инжењерима из Погона за

производњу и Центра за стручне послове, упутили смо се у други део предузећа – Погон за ремонт, где су нас дочекала још четири млада насмејана лица.

Најпре смо поразговарали са Милицом Павловић из Барошевца, која је са 26 година и најмлађи инжењер у групи, и ово јој је први посао. Упоредо са послом, завршава мастер студије на Машинском факултету у Београду. Њен посао је да прописује технологију за делове који се обрађују или израђују у РЈ Ремонт машинске опреме у радионици. Срећна је што је распоређена баш у овај погон у којем се ради пуно заваривања, а то је предмет њеног интересовања и струке. Каже да су је старије колеге прихватиле као своје дете и да јој помажу да научи што више о послу.

Миличин колега Урош Бишевац је из Лазаревца, има

29 година и већ одређеног искуства и са терена на коповима и из радионице.

– Ако поредимо та два аспекта рада машинског инжењера, сматрам да је у радионици више могућности за напредовање, док се на радилишту све више своди на посао менаџера или организатора – објашњава Урош који је завршио и обуку предгревања материјала на самом терену за потребе наваривања.

Машинци знају да велики део послова Погона за ремонт мора да буде готов „сад за сад“, што значи да ови инжењери морају да се кале и бацају у ватру како би сутра били спремни да одреагују и нађу право решење у случају неке хаварије. Како је неко од присутних рекао, овде је као Ургентни центар за машинске бољке, а тога је свестан и Никола Кркић из Лазаревца. Он је веома задовољан својим послом и сматра да новопечени инжењери могу пуно да науче. Признаје да се премишљао да ли да изабере неку фирму у Београду или да остане у „Металу“ и сада му је драго што је остао да живи и ради у свом граду.

Николин друг из клупе, са којим је ишао у основну и средњу школу, Милош Лазић, сада му је и колега. Обојици је драго што се добро познају, па још боље сарађују, с тим што је Лазић електроинжењер, и то једини од поменутих младих колега. Он ради у РЈ Ремонт електричних машина и бави се њиховим испитивањем. Пошто је ова струка дефицитарна, Милошу је додељен и посао колеге који је отишао у пензију, а односи се на набавку опреме за нову халу на језеру Очага. Милош каже да посао највише учи од управника, који је увек ту као ослонац, јер има много искуства.

М. Пауновић

Драгоцену прилика

Највећа вредност коју су ови млади људи добили својим уласком у фирму је могућност да пригрле ново знање. Старије колеге су спремне да га поделе са њима, јер знају да „Метал“ тако задржава своју неприкосновену позицију у одржавању опреме за РБ „Колубара“.

Замењена трака на багеру, обављено неколико вулканизација, као и замена облога на пресипним местима на бункерима

Како је предвиђено планом, након три недеље инвестиционе оправке, 31. маја обављене су функционалне пробе система и првог дана јуна започета је редовна производња у Дробилани.

Прилику да посетимо постројење искористили смо последњих дана ремонта, у моменту када су, према речима надлежних, све планиране активности успешно привођене крају, захваљујући пре свега преданом раду запослених.

– У Постројењу за припрему угља током прва два дана ремонта рударска служба је обавила кључну припрему која је обухватала детаљно прање свих објеката, мостова, опреме, пресица, фасадних лимова, свих уређаја, подова... Реч је о великом и врло битном послу. Након тога, службе машинског и електро одржавања безбедно су отпочеле заваривачке и друге послове – истакла је управница Постројења за припрему угља Гордана Стојановић, додајући да је нови систем за хомогенизацију и даље у пробном раду, те није био обухваћен овогодишњим ремонтом.

Руководилац производње Миодраг Танасковић објаснио нам је да је реч о устаљеним обимним пословима које је немогуће обавити у току производње, док раде угљени системи.

Вредна лекција

Замена ротора дробилнице са демонтажом и монтажом замајца интервенција је која се ретко ради. Намерно смо се ове године одлучили за то и одустали од регенерисања дробилнице, да би млађи мајстори имали прилику да са старијим и искуснијим браварима учествују у овом послу – рекао је Милосав Тишма.

Сервисирани сви уређаји и транспортери

– Ремонт су обухваћени сви уређаји и транспортери, од екстрактора до утовара. Не треба заборавити да је Постројење за припрему угља комплексан погон са компликованом опремом, са око 360 погонских јединица, депонијском машином, два узимача, једним одлагачем и 53 транспортера. Све се ради у координацији машинске, електро и рударске службе, и та сарадња је у оваквим акцијама најбитнија. Можемо рећи да је овај ремонт био успешан и надамо се да ће убудуће, захваљујући обављеном послу, бити мање кварова и застоја – објаснио је Танасковић, додајући да на депонијама има

довољних количина угља за снабдевање обреновачких термоелектрана док не крене производња угља у пуном капацитету.

■ Припрема – пола ремонта

Док смо током инвестиционе оправке обилазили погоне приметили смо тишину која је неуобичајена за ово постројење. Осим звукова апарата за заваривање, удараца чекића и довикивања радника, у кругу Дробилане чуо се и цвркул птица. Лепо време доприносило је добром расположењу упослених радника свих струка. Такође,

одмах смо уочили да су сви објекти темељно очишћени и опрани, јер угљене прашине није било на виду.

Рударски инжењери Бранка Малетић и Мирослав Стаменковић, шефови смена, имали су задатак да координирају између машинске, електро и рударске службе и по захтевима послова распоређују раднике и механизацију.

– Од већих послова, заменили смо траку на багеру, урадили неколико вулканизација, али заменили и облоге на пресипним местима на бункерима, што нам је посебно важно за зимске услове рада – ако сад урадимо добро, после смо мирни. Сада када погон стоји ми можемо ефикасније да радимо, времена је више, и што је најбитније, нема прашине и буке, па је и безбедност запослених већа – истиче Бранка Малетић док са нама обилази погоне.

На терену са радницима срели смо и Ненада Марковића, референта Службе заштите од пожара, који нам је детаљно објаснио све о оптималним условима за рад у овом постројењу током инвестиционе оправке. Како Дробилана припада првом степену угрожености од пожара,

■ Погони спремни за производњу

првенствено због прашине које неминовно има на све стране, најбитније је да се сваки објекат темељно опере. Рекао нам је да у његовом ресурсу током ремонта све функционише без проблема, ватрогасне екипе дежурају и прате послове заваривања на више локација.

■ „Освежавање“ погона

Руководилац оперативног машинског одржавања Милосав Тишма потврдио нам је да радници дају све од себе.

– Кључни послови, када је реч о машинској струци, подразумевају регенерацију и поправљање делова који се највише хабају због примеса песка у угљу – пластичних облога у бункерима, челичних облога ланчаника и осталих елемената који су битни у процесу дробљења угља. Имамо четири дробилице и четири екстрактора, имали смо велике

Милан Ранковић у трафостаници

интервенције на њима, као и ситне послове око заптивања пресипних места челичним лимовима и гуменим деловима. Једна група „Металових“ радника са браварима била је задужена за велики посао на транспорту багера – задовољно је истакао Тишма.

У моменту наше посете и запослени електроструке своја задужења привођили су крају. Њима припада уводна и завршна реч ремонта – они први стартују са искључивањем напона пре прања постројења и они су, када је инвестициона оправка завршена, поново „покренули“ Дробилану.

Према речима Зорана Милошевића, руководиоца оперативног електроодржавања, ремонтни радови у овом погону обухватају активности као што су сервис комплетне електроопреме, чишћење, притезање шрафова, контрола спојева и остало што подразумева замену резервних делова и материјала.

– Стари део Дробилане има око 150 погона које електричари детаљно прегледају и откривају свако слабо место које касније може проузроквати неки проблем или застој у производњи – наводи Милошевић.

И Милан Ранковић, пословођа оперативног електроодржавања, задовољан је урађеним. За њега је ово био последњи ремонт, јер га крајем године, после 37 године радног стажа, чека заслужена пензија.

М. Павловић

■ Пракса средњошколаца у „Колубари“ током школске 2020/21. године

Ученици лакше усвајају знања, а када буду у систему производње, лакше ће их примењивати

Неминовна сарадња привреде и просвете

Рударски басен „Колубара“ годинама уназад ученицима техничких школа, са којима има споразуме о пословно-техничкој сарадњи, даје могућност да кроз практичну и блок-наставу уче од професионалаца. Иако је због епидемије коронавируса било прекида, у школској 2020/21. години више од 420 ђака Техничке школе „Колубара“ из Лазареваца и Средње школе „Хиљаду триста каплара“ из Љига своје наставне обавезе из уже стручних предмета реализовало је на површинским коповима, у „Помоћној механизацији“, „Металу“ и „Преради“.

Лазаревачки ђаци су подељени у три подручја рада с одређеним образовним профилима – машинство и обрада метала (машински техничар за репаратуру), рударство (руковалац механизацијом у површинској експлоатацији и рударски

техничар) и електротехника (електричари, ауто-електричари и електротехничари електромоторних погона). Из љигске школе долазило је 13 будућих заваривача (машинство и обрада метала).

– С обзиром на комплексност приступа, директан увид у услове и начин рада, за праксу будућег кадра нема бољег места од „Колубаре“. Сарадња просвете

и привреде је неминовност. Без таквог повезивања ученици не би могли да се приближе компетенцијама које су резултат трогодишњег или четворогодишњег образовања. Наши инструктори посвећено раде са средњошколцима и ми сви заједно, на обострану корист, долазимо до резултата – објаснила је Снежана Ранђић, руководилац Одељења за

образовање и психосоциолошки рад.

У оквиру блок-наставе, која обухвата обилазак „Колубаре“ и припрему за редовну практичну наставу у наредном разреду, ученици одељења Р21 крајем маја обишли су и Дробилану и „Тамнава-Западно поље“.

– На часовима смо обрадили основне појмове површинске експлоатације, али углавном на бази шема, скица и слика. Данас је био леп дан, обишли смо и видели више од очекиваног, а и поглед са видиковца је одличан. Повезивање теорије и праксе је изузетно важно јер ученици лакше усвајају знања и сутра ће их, када буду у самом систему производње, лакше примењивати. Посебно захваљујем Горану Томићу, директору „Западног поља“, и запосленима на квалитетној сарадњи – казала је Светлана Јовановић, професорка рударских предмета у Техничкој школи „Колубара“.

М. Караџић

Стазе здравља

У околини реконструисане
Стубичке чесме обележене
четири трасе за шетњу
и рекреацију, чиме је
повећан туристички
потенцијал Лазаревца

У склопу свечаног отварања реконструисане Стубичке чесме, промовисане су и четири нове планинарске стазе у том делу Лазаревца, које је уз помоћ и подршку локалне самоуправе обележило и опремило Планинарско друштво „Вис“.

Трасе све четири стазе осмислили су истински заљубљеници у природу, тако да су грађани добили прави излетнички рај у непосредној близини центра града. Реч је о добро маркираним трасама којима излетници могу да се крећу рекреативно – било да пешаче, возе планинарске бицикле или чевороточкаше, квадове. Стубичка чесма удаљена је око три километра од аутобуске станице, а за оне који не познају овај крај недавно су до тамо постављени и путокази. Уколико долазите аутом, ово је zgodно место да се паркирате и наточите питку воду пре него што се препустите уживању у природи и свежем шумском ваздуху.

Како су објаснили планинари, Стубичка чесма је полазна и завршна тачка за све

четири стазе здравља које су кружног типа и конципиране су тако да се разликују по дужини и тежини за пешачење, па је свака обележена различитом бојом.

О труду који је уложен да се овај природни шумски комплекс прилагоди и учини приступачним што већем броју љубитеља природе говорио нам је Дејан Дујмовић, начелник за акције Планинарског друштва „Вис“.

– Четрдесетак чланова нашег друштва уложило је много рада и енергије који су резултирали тиме да је 28 километара планинарских стаза током читавих шест месеци, од средине новембра до маја, опремљено на најсавременији могући начин. Свако је дао свој допринос у складу са могућностима, а један број људи био је стално укључен у реализацију акције, попут Верице Васиљевић, председнице друштва која је била координатор, Саше Толочкова који је осмислио карту и нацртао је, Јована Арсенијевића који је радио паное, путоказе, рекламне материјале, флајере и друге послове. Ја сам био задужен за организовање обележавања и маркирања стаза. Све информативне табле и путокази урађени су у складу са правилима Планинарског савеза Србије, а отишли смо и даље од тога. Сваки путоказ је означен посебним идентификационим бројем и QR кодом који омогућује да се тачно лоцира позиција, а планирамо да ускоро на сајт друштва поставимо и GPS навигацију, која се може преузети за мобилни телефон – рекао је Дујмовић.

Овог пролећа и чланови Планинарског друштва „Малци“ били су веома вредни. Њихова идеја је била да маркирају пешачко-бициклистичке стазе и места која имају културно-историјски и туристички потенцијал, у чему су добили и подршку Туристичке организације Лазаревца. Прво су обележили кружну стазу која иде од Лазаревца, преко Дрена до Кренице и даље ка Стубичком вису, према селу Стубица, Шушњару и брду Човка. Друга траса обухвата читав систем стаза који повезује Креницу са туристичким потенцијалом Лазаревца и њу је осмислио члан „Малаца“ Миле Лазаревић. Она је дугачка 29 километара, а све путање су обележене познатим планинарским маркацијама. На свакој раскрсници је постављена табла са јасно назначеном путањом кретања, километражом, односно удаљеношћу, а дат је и временски период који би просечном шетачу био потребан да пређе одређену раздаљину.

Даринка Станојевић, представница за односе с јавношћу планинарског друштва „Малци“, каже да је у позадини акције идеја да се афирмишу и промовишу историјска места у околини града, која имају веома значајно место у историји Србије.

– Креница је место на коме су се одвијале жестоке борбе за време Колубарске битке и место страдања команданта Гвозденог пука Миливоја Стојановића Брке. Желели смо да промовишемо и културне потенцијале које Лазаревац са својом околином и те како поседује, па смо овако једно место повезали са туристичким потенцијалом Аква-парка „Видик“, Етно-селом „Бабина река“, а у наставку је Кисела вода и црква брвнара у Брајковцу. Идеја обележавања ових пешачко-бициклистичких стаза јесте управо афирмација историјских, али и излетничких потенцијала наше општине, њиховог мапирања, не само на планинарској већ и на туристичкој мапи Србије – рекла је Даринка Станојевић.

М. Радосављевић

Од четири до 11 километара

Свака стаза је добила назив по географском појму до кога води. Најлакша стаза Камал обележена је зеленом бојом и пружа се до под сам стрми врх Стубичког виса. Дуга је четири километра (у оба правца), а да би се препешачила лаганим ходом потребно је сат и по до два сата. За жуту стазу, која је названа Стубичка, потребно је око два и по сата, а њена дужина је пет километара. За плаву стазу Беле воде дужине 6,6 километара потребно је три и по сата пешачења. Најдужа стаза од 11,4 километра пружа се до цркве у Барзиловици и она је обележена црвеном бојом.

Помажу кад је најтеже

■ Анђела Пејовић

■ Запослени у лазаревачком Центру за социјални рад

Уз подршку локалне самоуправе и Рударског басена „Колубара“, кроз међусобну сарадњу обезбеђује се додатна помоћ најугроженијим суграђанима

Током претходне године лазаревачком одељењу Центра за социјални рад Града Београда поднето је 4.235 различитих захтева, а у истом периоду евидентирано је више од 3.200 корисника различитих услуга.

– У нашој општини приметан је пораст захтева који се тичу смештаја у различите установе социјалне заштите, старатељства за пунолетна лица, развода и постразводних конфликта – рекла је Анђела Пејовић, руководилац ГЦСР Одељења Лазаревац, и објаснила да право на социјалну заштиту имају појединци и породице којима је неопходна друштвена помоћ и подршка у савладавању социјалних и животних тешкоћа, а то право они остварују преко центра за социјални рад.

Како би нам приближила опсег рада установе, наша саговорница навела је да су, у складу са одговарајућим законима, у надлежности центра старатељска заштита деце без родитељског старања и одраслих који су лишени пословне способности, насиљем у породици. Центар учествује у процени родитељских капацитета и виђања малолетне деце у поступку развода брака који се води пред судом, пословима усвојења, смештаја и борава деце у хранитељским породицама, смештаја и борава деце и одраслих у установама социјалне заштите. Имају доста посла и када је реч о саветодавном раду и превенцији.

– Код нас грађани могу поднети захтеве за остваривање

различитих услуга из области социјалне заштите, које су регулисане Одлуком о правима и услугама социјалне заштите Града Београда. Неке од тих услуга су остваривање права на помоћ у кући, личног пратиоца, различита материјална давања, смештај у прихvatилишта како за децу тако и за одрасла и остарела лица – објашњава Пејовић.

Ради успешности у пружању услуга центар активно сарађује са готово свим установама у Лазаревцу.

– Имамо одличну сарадњу са Рударским басеном „Колубара“ који нам је више пута изашао у сусрет, пруживши помоћ нашим корисницима и на тај начин показао друштвену одговорност и разумевање за проблеме које имају наши угрожени суграђани. Подршка коју добијамо од локалне самоуправе и РБ „Колубара“ нам много значи. Надамо се да ћемо уз њихову помоћ и у будућности успети да организујемо различите активности усмерене на наше најугроженије суграђане – нагласила је наша саговорница.

У лазаревачком одељењу запослено је 13 стручних радника различитих профила (социјални радници, педагози, психолози, правници), као и по један административни радник, хигијеничарка и возач. Они својим корисницима пружају

оно што свима нама припада – право на помоћ када је тешко, право на достојанствен и нормалан живот, колико год је то могуће.

– Одабрали смо ову професију свесни своје улоге, тежине и важности одлука које доносимо. Проблеми наших корисника неминовно се пресликавају и на стручне раднике, јер рад са сложеним животним причама неминовно утиче и на нас као личности. Колико год је посао тежак, мотивисани смо чињеницом да имамо могућност да помогнемо људима који су суочени са различитим тешкоћама, често заборављени од других система, породица, пријатеља – закључила је Анђела Пејовић.

Т. Симић

Одељење Градског центра

Центар за социјални рад у Лазаревцу постоји већ 45 година, основан је 2. јуна 1976. године. До 1991. године обављао је послове из своје надлежности као самостална установа, а од када је формиран Градски центар за социјални рад у Београду функционише као општинско одељење Лазаревац.

Бољи услови

Лазаревачки центар за социјални рад смештен је у дотрајали објект у којем запослени немају адекватне услове за рад. Председник ГО Лазаревац Бојан Стевић недавно је обишао запослене и најавио да постоји могућност реконструкције постојећег или изградње новог објекта на Северној магистралу. До краја ове године биће познато за које решење се одлучила локална самоуправа.

Када имате све услове, остајете сами са собом и тада почиње унутрашње путовање. Током рада испливавају слабости карактера и празнине у знању, али ако сте истински посвећени, резултати стижу

Радозналост у континуитету

Б оравак у родном граду након годину и по и завршетак једне професионалне фазе слили су се у повод за разговор са Живојином Јевтићем, који је у фебруару докторирао на Институту за молекуларну онкологију у Милану. Нека размишљања о Лазаревцу, науци и раду млади истраживач дели са читаоцима интерних новина Рударског басена „Колубара“.

Јевтић је рођен 1991. године у Лазаревцу. У осврту на детињство и рану младост, истиче да су га обележили отвореност, подршка и комуникативност породице, дружења с вршњацима и музика. Прва интересовања за науку јавила су се у Гимназији у Лазаревцу. Дивна искуства имао је и у Истраживачкој станици Петница у којој је пролазио кроз минимализовани циклус научног рада. Молекуларну биологију и физиологију завршио је на Биолошком факултету у Београду. Током основних студија боравио је и у лабораторијама у Дрездену и Кембриџу. Школовање је наставио у Немачкој и Италији.

– Гимназија је храм образовања у Лазаревцу и надам се да ће тако остати. Од професора морам да издвојим покојну Миланку Максимовић, Горана Јеремића и Милену Бушић. Такође, на мене су утицали и Центар за културу Лазаревац и покојни Предраг Стеванов, као и школа енглеског језика професорке Наде Ћираковић у којој је са нама темељно радила Вера Дишић. У науци се без енглеског језика не може. Мисија ми је да подржим ове елементе лазаревачке едукације. Традицију образовања морамо да негујемо, капацитет

■ Живојин Јевтић

имамо – казао је Јевтић, истичући да му је Лазаревац дао базу за интернационални пут.

Мастер студије је завршио у Гетингену на Интернационалној Макс Планк школи за молекуларну биологију. Почетак боравка у Немачкој обележили су културни шок и прва искуства живота у иностранству, а крај усвајање специфичног односа према дисциплини и победничком менталитету.

– Четири године у Милану биле су године великог рада. Имате могућност да постављате питања, можда чак нешто и откријете. За рад смо плаћени, што је феноменално, али то је истовремено и одговорност. Кад имате све услове, остајете сами са собом и тада почиње унутрашње путовање. Током рада испливавају све слабости карактера и празнине у знању. Све мане, све што не ваља. Ритам је веома висок, сваког месеца подноси се извештаји о раду, а треба и остати нормалан. И тада долазим до религије. Вера у себе је јако битна. Када се истински посветите себи и раду, креће један леп процес и резултати стижу – сумира Јевтић свој боравак у Италији.

У науци су, напомиње, финансије важне јер без њих нема истраживања. Мањим државама су такве ствари немогуће. За Јевтића је најбитнија радозналост. Да би се

открио узрок, морате се запитати зашто се нешто десило.

– Рад у научним институтима је тимски. Постоје људи с доминантнијим идејама и бољим питањима, али сви доприносе резултату. Битно је да се окружите квалитетним сарадницима и дате свој максимум, а у таквим околностима неизвесност истраживачког процеса своди се на минимум – објаснио је Јевтић.

Млади научник тренутно истражује један тип деце леукемије. Професионални пут ће вероватно наставити у Базелу. Жеља му је да се одржи у послу, што због јаке конкуренције није лако, и да једног дана као део академског света преноси знања млађима, али и размењује идеје са њима.

М. Караџић

Поглед са стране

Од Италијана, сматра Јевтић, можемо да научимо како се треба односити према традицији, раду, марљивости и детаљима. Језици које говори утицали су на њега тако да све више цени чист српски језик. Ћирилица му посебно прија.

– Србија има традицију, историју и идентитет, а црква није само религија већ и културно-историјска баштина. Треба учити о свом народу, али не у националистичком већ у едукативном смислу. Поента је знати ко си. Та подлога нас дефинише као групу људи и морамо је чувати као што то чине Италијани – напоменуо је Јевтић.

Лекције пандемије

Институцијама треба веровати. Када се деси проблем јавног здравља, важно је слушати лекаре и то је већ корак у повезивању фрагментизованог друштва. Ситуација јесте отишла и у неке димензије у које није требало, али људски род данас може да одговори на тако озбиљне проблеме. Вакцина је цивилизацијско наслеђе и једини излаз – рекао је Јевтић поводом епидемије коронавируса.

Вокинци први у Србији

Име Основне школе „Војислав Вока Савић“ одзвањало је ове године на државним такмичењима, посебно из области математике – у збирном резултату ученици ове школе најбољи су на територији Републике Србије. Испоставило се да је ова изазовна школска година, коју је обележила онлајн настава и потпуно нови метод рада и организације наставе, донела запажене резултате од којих су неки и историјски, и сигурно ће се дуго памтити. Посебно се издваја успех осмакиње Дуње Дубоке, која је прва Лазаревчанка која је успела да се пласира на Српску математичку Олимпијаду, што је велики резултат и за школу и за Лазаревац.

Питали смо Дуњу какав је осећај бити међу тридесетак најбољих математичара у Србији и како њена околина реагује на тај успех. Рекла је да верује да већина деце и не зна шта је та Олимпијада, али да је она била веома узбуђена и да је то круна њеног труда и рада свих ових година. Остварила је запажен резултат освојивши 16 бодова у конкуренцији у којој је првопласирани имао 25.

Дуњином другу из одељења Михаилу Радовановићу је за један бод измакао пласман на Олимпијаду, и то само зато што није пажљиво прочитао задатак. Дешава се и најбољима, а Михаило је, што је вероватно и важније, одлично урадио пријемни испит у Математичкој

Дуња Дубока, Михаило Радовановић, Лазар Новаковић и Илија Чавић

гимназији и ушао у најбољих 20 математичара. Тиме је себи обезбедио место у такзваном менторском одељењу, где ће са њим током четири године школовања радити професор Математичког факултета.

Михаило се ове године издвојио и својим резултатима на такмичењима из физике. Каже да му је драго што је основну школу завршио и што ће коначно имати времена да се бави стварима које воли. У слободно време много чита, а осим математике и физике занимају га теме из астрономије, зоологије, историје, па чак и политике.

Дуњин и Михаилов друг из разреда Лазар Новаковић такође се квалификовао на државно такмичење из математике, иако није остварио запажени пласман. Занимљиво је то што је на полугодишту имао четворку из овог предмета, а стигао је до државног нивоа такмичења, што је доказ да се знање не мери увек оценом. Свакако, поносан је на свој резултат.

Ово троје ученика део су специјално направљеног одељења за рад са талентима и сви истичу улогу наставника Петра Мијаљевића, са којим вредно раде већ четири године, некад и током летњих распуста. Питали смо Петра шта му је највећа мотивација у раду са талентима, а он је употребио енглески израз „set for life“ – то је могућност да ове младе потенцијале кроз математику, не занемарујући васпитну

компоненту, што боље припреми за живот, што је велики изазов.

– С обзиром на то да већ 10 година свакодневно радим са талентованим ђацима, очекујем да ме једна генерација „прескочи“, да бих се посветио и неким другим стварима. Ипак, ако деца покажу иницијативу, засукаћемо рукаве и опет покушати да поновимо или надмашимо досадашње резултате – рекао нам је Петар.

Нисмо баш сигурни да ће нека генерација остати без талената, с обзиром на то да је ове године, како нам је рекао директор школе Ненад Живановић, уписано чак 35 ђака више него претходне. Томе су, верује, допринели и ови резултати на такмичењима.

Пошто ови осмаци одлазе на даље школовање, један од талентованих ученика седмог разреда остаје да брани боје своје школе. Реч је о Илији Чавићу, који је ове године освојио треће место на државном такмичењу из математике и пласман на Државно такмичење из програмирања, уз помоћ наставнице Слађане Маченовски. Илија се такође спремао са Дуњом и Михаилом код наставника Пере, како га зову, где су били добродошли и ученици других школа са којима је Мијаљевић радио без икакве разлике. То нам је у разговору директор Живановић посебно истакао, јер се ради о добробити деце која су надарена.

М. Пауновић

„Сребрни цар“ најбољи

Лазаревачки Пулс театар сезону 2020/21. приводи крају у околностима враћања нормалном раду јер је рад културних институција дуже од године условљен епидемиолошком ситуацијом. Осим гостовања, мај и јун обележиле су две премијере, учешће на Фестивалу представа за децу и младе професионалних позоришта Србије „Мали Јоаким“ у Грачаници и фестивалске награде у Алексинцу.

На Четвртм зимском позоришном фестивалу за децу, који је због епидемије коронавируса тек недавно одржан у Алексинцу, вишеструко је награђена представа „Сребрни цар“. Соња Которчевић је награђена за најбољу костимографију, Ана Колбјанова за најбољу сценографију. Ана Ђук је добила награду за најбољу глумицу, а Давид Алић за најбољу режију. „Сребрни цар“ је проглашен и најбољом представом у целини због, како је образложено, изузетног скупа глумачке игре и умећа, сценографског и костимографског решења и јасне поезије која инспирирају проналаси у мистичном свету словенске митологије.

Лазаревчани су 25. маја премијерно извели представу „Док буде LOVE, биће и пара“. Према тексту и у режији Монике Ромић, Јелена Цвијетић и Ана Ђук играју глумице без сталног ангажмана које на крају сезоне покушавају да направе представу и зараде новац. Као (трагик)комедија која (де)мистификује театарски простор ван сцене, комад доноси приче из глумачког живота и атмосферу театра, али и испитује статус данашњих уметника уопште.

Друга премијера била је 9. јуна. По редитељском виђењу Стевана Бодрожке, пројекат „Тачка пре засићења“ чине режије текстова „Гранична лепота“ Горана Миленковића и „Изражење“ Барби Марковић. У копродукцији са Битеф театром, феномен одлазака у клубове повезује се с позориштем и другим уметностима.

М. Караџић

Успешно VIII2

Вокинци су били успешни и из других предмета. Хелена Орловић је, уз рад са наставником Татјаном Тирић, издејствовала пласман на државно такмичење из француског језика са више од 90 одсто бодова и освојивши шесто место, остварила значајан резултат. Ученица осмог разреда Николина Стојановић је уз припрему са наставником Зораном Вуковић дошла до последњег ранга такмичења из српског језика и језичке културе, освојивши треће место.

Лазаревац у ритму бокса

Током четири дана турнира млади боксери и боксерке приказали велики број квалитетних борби. „Грејтест“ освојио седам медаља

Финалним борбама одржаним 30. маја у Спортско-рекреативном центру „Колубара“ спуштена је завеса на Појединачно првенство у боксу за пионире, кадете и јуниоре у обе конкуренције, мушкој и женској, на коме је учествовало више од 200 такмичара из 58 клубова.

Лазаревац је био домаћин четвородневног првенства, које је одржано у организацији Боксерског савеза Србије, домаћег БК „Грејтест“ и ГО Лазаревац. Љубитељи ове племените вештине кажу да је током четири дана турнира приказан велики број квалитетних борби у којима су млади боксери и боксерке демонстрирали своју храброст, таленат и жељу и вратили наду у будућност овог спорта.

Стручни жири првенства прогласио је најбоље борце у свим категоријама. Најбољи јуниор првенства је Марко Пижурица, члан БК „Спартак“ из Суботице. За најуспешнију

јуниорку проглашена је боксерка из Зворника Драгана Јовановић. Технички најпоткованији био је јуниор Владимир Бериша из београдског БК „Димке“. Домаћем боксеру Луки Реговићу из БК „Грејтест“ припала је титулу најбољег пионира првенства. За најборбенији пар проглашени су јуниори Никола Радовановић из БК „Ђуровић“ из Лесковца и Сеад Икановић из БК „Лозница“. За најбољег судију проглашен је Зоран Андрић.

Два борца домаћег клуба у финалној вечери однела су титулу шампиона – Адам Крстовић, у категорија до 75 килограма и, трећи пут заредом, Сава Стевановић, у категорији преко 80 килограма.

„Грејтест“ је проглашен за најуспешнији клуб на првенству са седам освојених медаља, што је круна петогодишњег рада овог клуба. Првенство је обележио и историјски рекорд у броју мечева, чак 54 у једном дану.

Т. Крупниковић

■ Хуманитарна акција

Уједињени за Јану

У организацији Предшколске установе „Наше мало краљевство“ крајем маја одржана је хуманитарна манифестација током које је за само три сата прикупљено укупно 200.050 динара, намењених за помоћ нашој суграђанки, девојци Јани Симић, која болује од тешке болести. Власник вртића Игор Ђорђевић није крио задовољство чињеницом да је Лазаревац још једном показао да је град великог срца, и пре свега добрих људи.

– Срећан сам што смо успели да у сарадњи са нашим пријатељима, са којима вртић сарађује, прикупимо ову пристојну суму новца, која знам да није довољна, али свакако ће значити за трошкове лечења. Хвала Плесном клубу „Колус“, Школици спорта „Соко“, другарима из бенда СФРЈ, мађионичару Бојану, „Крофнотеци“ и свим осталим добрим људима, нашим суграђанима, који су се одазвали у оволиком броју – рекао је Ђорђевић и додао да је ово четврта хуманитарна акција коју вртић организује и да њихов допринос ни убудуће неће изостати.

Р. Л.

Највећи успех после 102 године постојања клуба

Лубитељи спорта у Лазаревцу дуго су чекали тренутак да се Фудбалски клуб „Колубара“ пласира у највиши ранг такмичења у држави, још од како је пре 102 године Чедомир Глигоријевић донео прву лопту у овај град. Када је 15. маја судија одсвирао крај утакмице против „Борца“ из Чачка, у којој су зелено-црни победили резултатом 3 : 1, започело је дуго очекивано славље. Фудбалерима и навијачима из Лазаревца остварио се највећи сан – од идуће године играће Суперлигу Србије.

Сава Пантелић, први голман „Колубаре“ и његов школски друг Никола Јовановић те давне 1919. године били су гимназијалци Треће београдске. Становали су преко пута игралишта „Српског мача“, па им је и због тога, највероватније, пало на памет да оснују фудбалски клуб. Са још осморицом другара из Лазаревца, међу којима је био

Чеда, власник лопте и неколико београдских вршњака оформили су екипу којој су дали име „Колубара“.

Лазаревчани су прву утакмицу одиграли исте године када су и основани, гостујући екипи „Палилула“ из Београда. На свом буњишту, старом вашаришту, били су домаћини „Качеру“ из Белановице. Убрзо је поред игралишта, уз економат, отворена и кафана и тек тада историја је могла да почне. На утакмице се одлазило најчешће воловским и коњским запрегама, бициклом, а неретко и пешке.

Данас је „Колубара“ савремени клуб са једним од најфункционалнијих стадиона у Србији. Пласман у Суперлигу само је круна дугогодишњег развоја клуба чији дрес су носила велика имена домаћег фудбала као што су Немања Матић, Дејан Ђурђевић Шваба, Марко Грујић, Зоран Јовичић, Драган Чадићовски, браћа Начић, Драган Грчић, Мишко Јовановић и многи други.

Пре овог успеха зелено-црни су неколико пута били на домаћем пласману у највиши ранг такмичења. Испоставиће се да ће у историју лазаревачког спорта, ипак, златним словима бити уписана ова генерација фудбалера.

Одлазак легендарног Јове

Неколико дана након уласка екипе у Суперлигу, навијаче и чланове екипе растужила је вест да је у 77. години преминуо дугогодишњи председник ФК „Колубара“ Јован Лазаревић. Истакнути спортски радник своју фудбалску причу започео је у ФК „Шумадија“ из Шопића, непосредно по окончању Другог светског рата. После кратке играчке каријере постао је фудбалски судија. Од 1974. године био је укључен у рад зелено-црних, а пре 15 година постао је и почасни председник овог клуба.

Бурна историја

Фудбалски клуб „Колубара“ је у својој историји два пута мењао име. Пред избијање Другог светског рата клуб је због револуционарних идеја променио име у „Раднички“. Одмах по окончању окупације, у знак сећања на свог дугогодишњег члана Башу који је погинуо у рату, екипа је променила назив у ФК „Баша“. Прве боје „Колубаре“ биле су плаво-беле, па црвена, а сада су то зелена и црна, које симболизују рударство.

Председник Градске општине Лазаревац Бојан Стевић на пријему одржаном у част играча и стручног штаба у градској библиотеци рекао је да пласман у најelitније такмичење у земљи није мала ствар за спорт у нашем граду.

– То је велика радост и част за играче и навијаче, али и изазов и обавеза за руководство клуба и стручни штаб. Потребно је направити квалитетну екипу која ће имати могућност да обезбеди опстанак у најјачој лиги Србије. Општина ће, као и до сада, максимално подржавати клуб – обећао је Стевић.

Стручни штаб и управа „Колубаре“ нису имали много времена за одмор. Пред њима је прелазни рок и селекција играча за Суперлигу, што није нимало лак задатак, као и почетак припрема за предстојећу сезону. Сви се надају да ће трибине у наредној сезони бити пуне и да ће се на нашем стадиону тражити карта више.

Т. Крупниковић

Борац у Српској лиги

Освајањем другог места у Београдској зони и победом од 2 : 1 у последњем колу против „Камграпа“ из Београда, фудбалери „Борца“ остварили су велики успех и први пут у историји дугој 55 година пласирали се у Српску лигу.

Екипа је тако остварила циљ стручног штаба, са којим је од самог старта сезоне прижељкивала и радила на пласману у виши ранг.

Т. К.

Време, као највеће злопамтило, оденуло је песника у његове грешке. Доктор му је издао лекарско уверење – не на шест месеци већ на 200 корака. Његов проживљени корак је нечија деценија

ШИКИ

Појавио са тај човек у животу наше улице изненада. Касније би изашао из какве канте за смеће, запаљене и задимљене. Нешумно је ходао и носио некакав чудан осмех с којим би се изненада појављивао и још брже ишчезавао. Виђен је у ситне, најмистичније сате, како у доба пуног месеца гледа у небо. Никога дирао није, мада би људи посезали за крстом видећи га.

Лице му бејаше сасвим обично, бледо, и да није било тог чудног осмеха, сматрали би га једним од многобројних који тумарају нашим местом и баве се неким чудним, само њима знаним пословима. Одједном је човек са чудним осмехом престао да се појављује у нашој улици. Још дуго после тога људи су на седељкама причали о њему. По обичају, доста су додавали и измишљали. И подсмевали се једни другима. („Чудак“, збирка приповедака „Златовац“ Владислава Живковића).

Песник је отишао на сличан начин на који се појавио. Ненадано. Ипак, потрага за њим трајала је готово читаву недељу. Никоме није рекао да је умро. Због тога су сви мислили да је још увек жив. Испоставило се на крају да је своју смрт највероватније намерно утајио, а своје беживотно тело сакрио у једном грму, уверен да га нико никада неће пронаћи. Узрок његове дуго самонајављиване селидбе на онај свет тако би остао тајна. А он бесмртан, наивно је помислио песник.

Неки њему блиски људи сведочили су да је у Улици Николе Тесле број четири тих дана све изгледало као да је у најбољем реду. Само њега није било. Није га било испод дрвета живота, нити је плевио башту. Ипак, изгледало је као да је ту. Мотика је била забодена у земљу. Чашнице за ракију су стајале на уобичајном месту. На импровизованом столу налазила се нетакнута флаша од два литра пива. Веш је био раширен на жици, а ново црево за заливање врта скроз развучено. Осећај живота, без правог утемељења, како ће се касније испоставити, ширио се и наредних неколико дана овим суморним местом.

Тек детаљном претрагом пронађено је песниково беживотно тело. Испреплетан бршљан, млада џенарика и висока лековита трава биле су идеално место за скривање од живота. Пријатељи мисле да је своју смрт покушао да прикрије због срамоте, зато што није умро од туберкулозе, као што то приличи песнику његовог ранга.

Када се наш познати суграђанин Мика Кожолит вратио из санаторијума, где су му уз помоћ лекова и свежег планинског ваздуха закрпили плућа, био је поносан на своју прележану болест.

„Сви прави песници умиру од туберкулозе“, надмено је Мика поручио песнику. Због тога му је овај коцулом сломио цеваницу. Мика је морао опет у болницу. На ортопедију. Убрзо је поново стао на обе ноге, али песник је до краја живота патио због његових речи.

„Можеш да оставиш неки писани траг о себи само ако завршиш у лудници или затвору“, често је говорио.

Материјални доказ о свом постојању прибавио је у мардељу. Ухватио је, што се каже, последњи воз. После њега у старој Југи нико више није робијао због вербалног деликта. Код Дикована у кафани причао је нешто погрешно. Главни сведок на суђењу био му је јунковачки поп.

– Не кукам ја на јунковачког попа, веселник је, можебити, био због каквог греха у пићу приморан да сведочи. Режим је имао хиљаду начина да сведока учини корисним – у тренуцима искреног надахнућа објашњавао је песник.

У казмату је, према сопственом признању, спознао шта је врхунац хуманости комунизма. Причао је о дневном реду у централном затвору. Брошури коју затвореници добију на почетку, заједно са посуђем и прибором, на

којој је у неколико ставки описано понашање затвореника, а на последњим странама до детаља објашњено стрељање.

Песникова прва жена била је извесна Славица из Врњачке Бање. Када је довео у Рудовце и представио оцу Рајици, овај је прокоментарисао да се добро украла (увалила) у домаћинску кућу. Због снајке је продао земљу и сину купио нову аскону. Песник је после три дана начисто слупао свог првенца и оставио га поред пута.

Касније је за удес оптужио локалне сељаке. У то време била је фора да у пуној брзини браником покупиш буре покрај пута. Неки духовити геца поставио је бачву поред магистралне цаде, само до врха напуњену битуменом.

Био је убеђен да неће преживети рат у Хрватској, где смо отишли заједно на позив отаџбине. Какве шансе за преживљавање уосталом има тенкиста од 100 кила? Због тога смо у кафани код Ћере пили до зоре. Последње туре вотке, коју је беспрекорно збућкао господин Смирнов, испијао је неспретно стискајући чашницу између својих лактова. Гледали смо га у чуду, а он је само хладно закључио: „Вежбај, можда неким чудом ипак останем жив!“

Основао је рудовачку ликовну колонију, чијем позиву су се одазивали многи уметници. Сви ови бојни су код Наде Ћирине и Дикована пили вино док се не појави месечева дуга. Песник је био као облак од Златовца, никад ниси знао да ли носи кишу осмеха или суза.

Како прича Дикованов син, путовање од Шуматовца до Клуба књижевника с њим трајало је сатима. На том путу сретали су разне познанике – од козачког атамана, до Лале, продавца пертли. Често су улицу прелазили ван зебре. Јефтиније је било платити казну него срести неког познатог на пешачком прелазу и заинути код Ђола Кортине у Скадарлији.

Време, као највеће злопамтило, оденуло је песника у његове грешке. Доктор му је издао лекарско уверење – не на шест месеци већ на 200 корака. Његов проживљени корак нечија је деценија.

Љубомир Симовић једном је записао: „Кад песник умре смрт му доноси правду, коју му живот ускраћује. У глуво доба ветар на гумну одваја чист ваздух и светлост од остале плеве. Песник, одевен у дрoњке своје коже, и мртав гоњен пламеном преко леда с остатком свога ужета, и мртав из неког другог света кроз нас у трећи гледа.“

Умро је геније. Умро је Шики.

(Коришћени мотиви из романа у зачетку М. Марковића и опроштајног писма Зорана Давидовића, Диковановог сина.)

Д. Ђорђевић

Легенда

Владислав Живковић Шики рођен је 18. маја 1954. године у Рамаћи, поред Крагујевца. Одрастао је у Рудовцима. Сахрањен је 14. маја у Лазаревацу. Иза њега је остао син Танаско.

/// Фото: Александар Рашин

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Ана Павловић. -
 2017, бр. 1 (нов.) - . - Лазаревац : Електропривреда Србије, 2017- (Инђија : Komazes comp). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: Колубара (Лазаревац) = ISSN 1451-2890
 ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
 COBISS.SR-ID 250299404

